

Esas Sayısı : 2005/94

Karar Sayısı : 2007/7

"...

I- İPTAL VE YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİNİN GEREKÇESİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri Kemal ANADOL ve Kemal KILIÇDAROĞLU ile birlikte 120 Milletvekili tarafından verilen 28.07.2005 günlü dava dilekçesinin gerekçe bölümü şöyledir:

"...

GEREKÇE

1) 02.07.2005 Tarih ve 5390 Sayılı "Büyükşehir Belediyesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun" 1 inci Maddesinin Değiştirdiği 10.07.2004 Tarihli ve 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 6 ncı Maddesinin Üçüncü Fıkrasının Anayasaya Aykırılığı

10.07.2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasını değiştiren 02.07.2005 Tarih ve 5390 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 1 inci maddesinde; büyükşehir belediyesi sınırları içine katılan belediyelerin, büyükşehir ilçe ve ilk kademe belediyelere dönüşmesi, diğer belediye ve köylerin tüzel kişiliğinin kalkması ile ilgili düzenlemeler vardır.

Söz konusu düzenlemeler, seçimlerden sonra belediye meclisine yeni katılımları mümkün hale getirerek, seçimlerde oluşmuş temsilcilerin sayısını ve oranı değiştirmek suretiyle Anayasa'nın 127 nci madde hükümlerine aykırılıklar içermektedir.

Ayrıca, getirilen düzenleme, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartının gerekli gördüğü referandumu öngörmediği için hukuk devleti ilkesine de aykırıdır. 1988 yılında Türkiye tarafından imzalanan Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı 1991 yılında, bazı çekinceler ile 3723 sayılı yasa ile onaylanmıştır. Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartının Türkiye tarafından da benimsenen "Yerel Yönetim Sınırlarının Korunması" başlığını taşıyan 5 inci maddesi aynen şöyledir: "Yerel yönetimlerin sınırlarında mevzuatın elverdiği durumlarda ve mümkünse referandum yoluyla ilgili yerel topluluklara önceden danışılmadan değişiklik yapılamaz.

Yerel yönetimlerin görevli kılındıkları yöre halkının yerel ortak gereksinimlerini etkinlikle yerine getirebilmeleri, özerk bir yapılanma içinde tüzel kişiliğe sahip olmalarını gerektirir.

Anayasa Mahkemesi, yerel yönetimler açısından özerkliği, "...Anayasa ve yasaların belirlediği kamu hizmetlerinin önemli bir bölümünün yurttaşların yararına olarak, yerel yönetimlerin sorumluluğu altında yerine getirilmesi yetkisidir (E. 1988/18) biçiminde tanımlamıştır.

Yerel yönetimlerin özerkliği, daha çok, organlarının yöre halkı tarafından seçilmesi ve bu organlarının karar verme yetkilerinin bulunması biçiminde gözüktür. Yerel yönetimlerin organları seçimle oluşmalı, halkın tercihlerini yansıtmalıdır. Anayasa'nın 127 nci maddesinin birinci fıkrası, yerel yönetimlerin karar organlarının seçmenler tarafından seçilerek oluşturulmasını öngörmektedir.

Anayasa Mahkemesi, büyükşehir belediye başkanları ile ilçe belediye başkanlarının aynı seçim çevresinde seçilmesini öngören bir yasal düzenlemeyi yerinden yönetim ilkesine aykırı bularak iptal etmiştir. Anayasa Mahkemesi'nin söz konusu kararında şöyle denilmektedir: "... Bu durum, yerel yönetim anlayışı ve yerinden yönetim ilkesiyle bağdaşmaz. Yerel yönetim anlayışında her şey, o yer, o yöre ile sınırlıdır. Yerel yönetimlerin kuruluş ve görevleriyle yetkileri "yerinden yönetim" ilkesine uygun olarak yasayla düzenlenir. Yerinden yönetimin en belirgin özelliği, yöneticilerin o yerdeki seçmenlerin oylarıyla seçilmesidir. Yerel yönetimlerin özerk kamu tüzelkişisi olarak örgütlenmeleri de bu yönetimlerin karar alma ve aldıkları kararları uygulama hakkına sahip bulunmalarına dayanmaktadır. Karar alma özgürlüğünün gerçekleşmesi de, karar organlarının serbestçe oluşumuna bağlıdır. Bu da, seçimle gerçekleşir."

Seçmenin ilçe belediye meclis üyesi veya ilk kademe belediye meclis üyesi olarak oy verip seçtiği kişileri, kanunla büyükşehir belediye meclisi üyesi haline dönüştürmek Anayasanın 127 nci maddesine aykırıdır

Büyükşehir belediyesine katılacak ilçe ve ilk kademe belediye meclisi üyelerinin seçildiği seçim çevresi ile büyükşehir belediye meclisi üyelerinin seçildiği seçim çevreleri farklıdır. Anayasa'nın 127 nci maddesi, yerel yönetimlerin karar organlarının seçimle belirlenmesini şart koşmasına rağmen, getirilen düzenleme ile, seçmenlerin oy vermediği yeni bir belediye meclisi oluşturulmaktadır.

Getirilen düzenlemelerle, büyükşehir belediyesine katılacak ilçe ve ilk kademe belediye meclisi, başkanı ve belediye encümeni için oy kullanan vatandaşlar, kendilerinin seçmediği belediye meclisi üyeleri, büyükşehir belediye başkanı ve belediye encümeni üyeleri tarafından yönetilmeye başlayacaklardır. Aynı durum, büyükşehir belediyesi sınırları içinde yaşayan vatandaşlar için de geçerlidir. Onlar da kendilerinin seçmediği belediye meclis üyeleri ve belediye encümeni üyeleri tarafından yönetileceklerdir. Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartının 3 üncü maddesinin ikinci bendinde yerel halkın yerel yönetim organlarında görev alacakları belirleme hakkının "doğrudan" yapılacak bir seçimle kullanılacağı hükme bağlanmaktadır. Burada kullanılan doğrudan sözcüğü, yerel halkın bizzat ve tek dereceli bir seçimle iradesini ortaya koymasını ifade etmektedir. Bu bakımdan belli bir yerel yönetim organlarında görev almış kişilerin kanun koyucunun iradesi ile bir başka yerel yönetim organlarına da seçilmiş sayılması bir yerel irade aktarması ve dolaylı bir görevlendirmeden ibarettir.

O yörede yaşayanlar, kendi belediye meclis üyelerini, büyükşehir belediye meclisinde görev yapmak üzere seçmemişlerdir. Büyükşehir belediye meclisi seçimine katılmış olsalardı belki farklı kişileri belediye meclis üyesi olarak seçeceklerdi ve belki ilçe ve ilk kademe belediyeleri sınırları içinde yaşayanlar da Büyükşehir belediye başkanı seçimine katılsa idi, farklı bir belediye başkanı görev yapacaktı. Bu nedenle getirilen düzenlemeler, yerel yönetimlerin kuruluş ve görevleriyle yetkileri yerinden yönetim ilkesine uygun şekilde kanunla düzenlenir ilkeleriyle uyumlu değildir.

Böyle bir düzenleme, Anayasanın 67 nci maddesinde yer alan temsilde adalet ilkesi ile de, temsil ve verilen oy arasındaki bağlantıyı kopartması nedeni ile de bağdaşmaz. Oluşması seçime bağlanmış yerel yönetim organlarının seçmenin oyuyla oluşmasına imkan vermeyen böyle bir düzenlemenin, "demokratik devlet" ilkesine ve dolayısıyla Anayasanın 2 nci maddesine aykırı olacağı açıktır. Çünkü demokraside esas olan, seçmenin oyunu belli bir yerdeki göreve gelecek kimse için kullanması ve o görev için seçtiği kimseler tarafından

Esas Sayısı : 2005/94

Karar Sayısı : 2007/7

yönetilmesidir. Halbuki getirilen düzenleme, seçmenin karşısına tamamen farklı yöneticiler getirmektedir.

Bu nedenle hukuk güvenliğini sarsıcı nitelikte olan söz konusu düzenleme, hukuk devleti ilkesine dolayısıyla Anayasanın 2 nci maddesine aykırıdır.

10.07.2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasını değiştiren, 02.07.2005 Tarih ve 5390 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 1 inci Maddesinde, büyükşehir belediye sınırları içinde kalan köylerin tüzel kişiliğinin sona ererek mahalleye dönüşeceği; bu şekilde oluşan mahallelerin hangi belediyeye katılacağına Bakanlar Kurulunca belirleneceği hükme bağlanmıştır.

Köylerin tüzel kişiliklerinin kaldırılması Anayasa'daki hukuk devleti ilkesine aykırıdır. Köy tüzel kişiliğinin oluşması işlemi hak yaratıcı bir işlemidir. Çünkü bu işlemle hak ve fiil ehliyetine sahip bir tüzel kişi kurulmakta ve bu tüzel kişi bir takım hak ve borçlar altına girmektedir. Bu tüzel kişinin daha sonra ortadan kaldırılması hukuki güvenlik ilkesini ihlal eder. Bu tüzel kişinin mal varlığı, yaptığı işlemler, alacak ve borçları vardır. Köy tüzel kişiliğinin ortadan kaldırılması durumunda, başta bu tüzel kişi malvarlığı, bu tüzel kişinin yaptığı işlemler, alacaklıları ve borçluları bundan etkilenir. Dolayısıyla hukuki güvenlik ilkesi gereğince, bir belediye veya köy tüzel kişiliği de bir kere kurulduktan sonra kendi istekleri ve alacaklılarının kabulü olmadan bir daha kaldırılmamalıdır. Hukuk devletinin temel öğelerinden biri de güvenilirliktir. Hukuk devleti, tüm eylem ve işlemlerinde yönetilenlere en güçlü en kapsamlı şekilde hukuksal güvence sağlayan devlettir. Hukukun üstünlüğünün egemen olduğu bir devlette hukuk güvenliğini sağlanması, hukuk devleti ilkesinin olmazsa olmaz koşuludur.

Tüm bu nedenlerle, Anayasa'nın 2, 67 ve 127 nci maddelerine aykırı olan söz konusu düzenleme, Anayasa'nın üstünlüğü ve bağlayıcılığı ilkeleri ve dolayısı ile Anayasa'nın 11 inci maddesiyle de bağdaşmaz ve iptal edilmesi gerekir.

2) 02.07.2005 tarih ve 5390 sayılı "Büyükşehir Belediyesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un" "Geçici Maddesi"nin birinci ve ikinci fıkraları ile üçüncü fıkrasının birinci ve ikinci cümlelerinin Anayasa'ya Aykırılığı

02.07.2005 Tarih ve 5390 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un Geçici Maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında; büyükşehir belediyesi kapsamına alınan ilçelerin mülkî sınırları içinde kalan, ancak aynı fıkra da belirtilen sınırlar dışında olan belediye ve köylerin büyükşehir belediye sınırları içine alınabilmesine ve merkezleri büyükşehir belediyesi sınırları dışında kalan ilçelerin, büyükşehir belediye sınırları içine giren belediye ve köylerinin büyükşehir belediye sınırları dışına çıkarılabilmesine ilişkin düzenlemeler yer almaktadır.

Söz konusu düzenlemeler, seçimlerden sonra belediye meclisine yeni katılımları mümkün hale getirerek, seçimlerde oluşmuş temsilcilerin sayısını ve oranı değiştirmek suretiyle Anayasa'nın 127 nci madde hükümlerine aykırılıklar içermektedir.

Esas Sayısı : 2005/94

Karar Sayısı : 2007/7

Ayrıca, getirilen düzenleme, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartının gerekli gördüğü referandumu öngörmediği için hukuk devleti ilkesine de aykırıdır. 1988 yılında Türkiye tarafından imzalanan Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı 1991 yılında, bazı çekinceler ile 3723 sayılı yasa ile onaylanmıştır. Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartının Türkiye tarafından da benimsenen "Yerel Yönetim Sınırlarının Korunması" başlığını taşıyan 5 inci maddesi aynen şöyledir: "Yerel yönetimlerin sınırlarında mevzuatın elverdiği durumlarda ve mümkünse referandum yoluyla ilgili yerel topluluklara önceden danışılmadan değişiklik yapılamaz.

Yerel yönetimlerin görevli kılındıkları yöre halkının yerel ortak gereksinimlerini etkinlikle yerine getirebilmeleri, özerk bir yapılanma içinde tüzel kişiliğe sahip olmalarını gerektirir.

Anayasa Mahkemesi, yerel yönetimler açısından özerkliği, "...Anayasa ve yasaların belirlediği kamu hizmetlerinin önemli bir bölümünün yurttaşların yararına olarak, yerel yönetimlerin sorumluluğu altında yerine getirilmesi yetkisidir (E. 1988/18) biçiminde tanımlamıştır.

Yerel yönetimlerin özerkliği, daha çok, organlarının yöre halkı tarafından seçilmesi ve bu organlarının karar verme yetkilerinin bulunması biçiminde gözüktür. Yerel yönetimlerin organları seçimle oluşmalı, halkın tercihlerini yansıtmalıdır. Anayasa'nın 127 nci maddesinin birinci fıkrası, yerel yönetimlerin karar organlarının seçmenler tarafından seçilerek oluşturulmasını öngörmektedir.

Seçmenin ilçe belediye meclis üyesi veya ilk kademe belediye meclis üyesi olarak oy verip seçtiği kişileri, kanunla büyükşehir belediye meclisi üyesi haline dönüştürmek Anayasanın 127 nci maddesine aykırıdır

Büyükşehir belediyesine katılacak ilçe ve ilk kademe belediye meclisi üyelerinin seçildiği seçim çevresi ile büyükşehir belediye meclisi üyelerinin seçildiği seçim çevreleri farklıdır. Anayasa'nın 127 nci maddesi, yerel yönetimlerin karar organlarının seçimle belirlenmesini şart koşmasına rağmen, getirilen düzenleme ile, seçmenlerin oy vermediği yeni bir belediye meclisi oluşturulmaktadır.

Getirilen düzenlemelerle, büyükşehir belediyesine katılacak ilçe ve ilk kademe belediye meclisi, başkanı ve belediye encümeni için oy kullanan vatandaşlar, kendilerinin seçmediği belediye meclisi üyeleri, büyükşehir belediye başkanı ve belediye encümeni üyeleri tarafından yönetilmeye başlayacaklardır. Aynı durum, büyükşehir belediyesi sınırları içinde yaşayan vatandaşlar için de geçerlidir. Onlar da kendilerinin seçmediği belediye meclis üyeleri ve belediye encümeni üyeleri tarafından yönetileceklerdir. Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartının 3 üncü maddesinin ikinci bendinde yerel halkın yerel yönetim organlarında görev alacakları belirleme hakkının "doğrudan" yapılacak bir seçimle kullanılacağı hükme bağlanmaktadır. Burada kullanılan doğrudan sözcüğü, yerel halkın bizzat ve tek dereceli bir seçimle iradesini ortaya koymasını ifade etmektedir. Bu bakımdan belli bir yerel yönetim organlarında görev almış kişilerin kanun koyucunun iradesi ile bir başka yerel yönetim organlarına da seçilmiş sayılması bir yerel irade aktarması ve dolaylı bir görevlendirmeden ibarettir.

O yörede yaşayanlar, kendi belediye meclis üyelerini, büyükşehir belediye meclisinde görev yapmak üzere seçmemişlerdir. Büyükşehir belediye meclisi seçimine katılmış olsalardı belki farklı kişileri belediye meclis üyesi olarak seçeceklerdi ve belki ilçe ve ilk kademe belediyeleri sınırları içinde yaşayanlar da Büyükşehir belediye başkanı seçimine katılsa idi, farklı bir belediye başkanı görev yapacaktı. Bu nedenle getirilen düzenlemeler, yerel yönetimlerin kuruluş ve görevleriyle yetkileri yerinden yönetim ilkesine uygun şekilde kanunla düzenlenir ilkeleriyle uyumlu değildir.

Böyle bir düzenleme, Anayasanın 67 nci maddesinde yer alan temsilde adalet ilkesi ile de, temsil ve verilen oy arasındaki bağlantıyı kopartması nedeni ile de bağdaşmaz. Oluşması seçime bağlanmış yerel yönetim organlarının seçmenin oyuyla oluşmasına imkan vermeyen böyle bir düzenlemenin, "demokratik devlet" ilkesine ve dolayısıyla Anayasanın 2 nci maddesine aykırı olacağı açıktır. Çünkü demokraside esas olan, seçmenin oyunu belli bir yerdeki göreve gelecek kimse için kullanması ve o görev için seçtiği kimseler tarafından yönetilmesidir. Halbuki getirilen düzenleme, seçmenin karşısına tamamen farklı yöneticiler getirmektedir.

Bu nedenle hukuk güvenliğini sarsıcı nitelikte olan söz konusu düzenleme, hukuk devleti ilkesine dolayısıyla Anayasanın 2 nci maddesine aykırıdır.

02.07.2005 Tarih ve 5390 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un Geçici Maddesinin üçüncü fıkrasının birinci ve ikinci cümlelerinde büyükşehir sınırları içinde kalan orman köylerinin tüzel kişiliğinin, devam edeceği bildirilmekte, ancak; ormanla ilgili diğer hükümler saklı kalmak üzere bu köyleri, imar bakımından büyükşehir belediyesinin mücavir alanı sayılacağı ifade edilmektedir. Bu hüküm, orman köylerinde imar konusundaki idari işlemlerin büyükşehir belediyesi tarafından yapılacağı anlamına gelmektedir. Orman köylerinde imarla ilgili konularda büyükşehir belediyesinin yetkili kılınması Anayasa'nın 169 ve 170 inci maddelerine aykırıdır.

Anayasa'nın 169 uncu maddesinde "Bütün ormanları gözetimi Devlete aittir", "Devlet ormanları kanuna göre, Devletçe yönetilir ve işletilir" "Devlet, ormanların korunması ...için gerekli... tedbirleri alır" "orman sınırlarında daraltma yapılamaz" hükümleri vardır.

Buradaki "Devlet" ibaresinin Devlet tüzel kişiliğini temsil eden merkezi yönetim olduğu çok açıktır. Anayasa, ormanların bir bütün olarak gözetim, yönetim ve işletilmesi görevini merkezi yönetime bırakmışken, orman köylerindeki imar ile ilgili idari işlemlerin büyükşehir belediyesi tarafından yapılması Anayasa'ya aykırıdır. Ayrıca, orman köylerindeki imar ile ilgili idari işlemler için büyükşehir belediyesine yetki verilmesi, orman sınırlarında daraltma yapılamaz, şeklindeki kurala da aykırıdır.

Gerçi ormanla ilgili hükümler saklı tutulmuştur ama, bu hükümlere ve Anayasa'nın 169 uncu maddesine aykırı olmayacak bir imar düzenlemesinin büyükşehir belediyesince yapılabilmesi, fiilen ne ölçüde mümkün olabilecektir' Ayrıca orman köylerindeki imar ile ilgili idari işlemler için büyükşehir belediyesine yetki verilmesi, orman sınırlarında daraltma yapılamaz şeklindeki kurala da aykırıdır. Orman sınırları ile oynamadan nasıl imarla ilgili düzenleme yapılacaktır'

Orman köylerindeki imar ile ilgili idari işlemlerin büyükşehir belediyesi tarafından yapılması Anayasa'nın 170 inci maddesine de aykırıdır. Çünkü, Anayasa'nın 170 inci maddesinde "Ormanlar içinde veya bitişiğindeki köyler halkının kalkındırılması, ormanların ve

Esas Sayısı : 2005/94

Karar Sayısı : 2007/7

bütünlüğünün korunması bakımlarından Devlet, tedbir almakla görevlendirilmiştir. Buradaki devlet, ibaresinin de, Devlet tüzel kişiliğini temsil eden merkezi yönetim olduğu çok açıktır.

Diğer yandan, 5390 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle kural olarak büyükşehir belediyesi sınırları içine katılan köylerin tüzel kişiliği sona erdirilirken, "Geçici Madde"nin üçüncü fıkrasının birinci ve ikinci cümleleri ile orman köylerinin tüzel kişiliğinin sürdürülmesi, köyler arasında konumları bakımından Anayasa'nın 10 uncu maddesine aykırı bir eşitsizlik yaratmaktadır.

Ayrıca, hem orman köylerinin tüzelkişiliklerin sürdürmeleri hem imar konusunda, vesayet makamları olmayan büyükşehir belediyesine yani bir başka tüzel kişiliğe bağımlı kılınmaları da yerinden yönetim ve yerel yönetim esaslarına dolayısı ile Anayasa'nın 123 ve 127 nci maddelerine aykırıdır. Çünkü bir yerinden yönetim birimi kendi yönetimi ile ilgili kararları kendisi verebilmeli, bununla ilgili işlemleri de yine kendisi yapabilmelidir. Vesayet makamı bile olmayan bir başka yönetim biriminin, söz konusu yerinden yönetim birimine ve onun yerine alacağı kararları uygulatması düşünülemez. Çünkü bu, özerkliğe müdahale niteliği taşır. Halbuki anayasa, yerel yönetimlerin özerk yapıda olduğunu ifade etmektedir.

Anayasanın 123 ve 127 nci maddelerine açıkça aykırı olan bu düzenlemenin hukuk devleti ilkesiyle bağdaştığı söylenemez.

Çünkü hukuk devletinin, işlem ve eylemlerinin hukuka uygun olması, hukukun üstünlüğü ilkesini içtenlikle benimsemesi, yasa koyucunun çalışmalarında kendisini her zaman anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla bağlı tutması, yasa koyucu da dahil devletin tüm organları üstünde hukukun mutlak bir egemenliğe sahip olması, adil bir hukuk düzeni kurarak geliştirmeyi zorunlu sayması gerekir.

Hukuk devleti olmak, yönetilenlere hukuk güvencesi sağlayan bir düzen kurmaktır. Böyle bir düzenin kurulması, yasama ve yargı yetkileriyle yürütme alanına giren tüm işlemlerin hukuk kuralları içinde kalması ile gerçekleşebilir. Bu bağlamda hukuk devleti, her dilediğini yapamayan, kendini hukukla bağlı sayan ve tüm yetkilerinin sınırının hukuksal kurallarla belirlendiği Devlettir.

Ayrıca, Anayasanın herhangi bir hükmüne aykırı bir düzenlemenin Anayasanın Anayasa'nın 11 inci maddesindeki Anayasa'nın üstünlüğü ve bağlayıcılığı ilkeleriyle uyum halinde olması da düşünülemez.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, Anayasanın 2, 11, 67, 127, 169 ve 170 inci maddelerine aykırı olan 02.07.2005 Tarih ve 5390 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un Geçici Maddesinin birinci ve ikinci fıkrası ile üçüncü fıkrasının birinci ve ikinci cümlesinin iptali gerekir.

YÜRÜRLÜĞÜ DURDURMA İSTEMİNİN GEREKÇESİ

Yerel yönetim anlayışında her şey, o yer, o yöre ile sınırlıdır. Yerel yönetimlerin kuruluş ve görevleriyle yetkileri "yerinden yönetim" ilkesine uygun olarak yasayla düzenlenir. Yerinden yönetimin en belirgin özelliği, yöneticilerin o yerdeki seçmenlerin oylarıyla seçilmesidir. Yerel yönetimlerin özerk kamu tüzelkişisi olarak örgütlenmeleri de bu yönetimlerin karar alma ve aldıkları kararları uygulama hakkına sahip bulunmalarına

Esas Sayısı : 2005/94

Karar Sayısı : 2007/7

dayanmaktadır. Karar alma özgürlüğünün gerçekleşmesi de, karar organlarının serbestçe oluşumuna bağlıdır. Bu da, seçimle gerçekleşir

Getirilen düzenleme ile, büyükşehir belediyesine katılacak ilçe ve ilk kademe belediye meclisi, başkanı ve belediye encümeni için oy kullanan vatandaşlar, kendilerinin seçmediği belediye meclisi üyeleri, büyükşehir belediye başkanı ve belediye encümeni üyeleri tarafından yönetilmeye başlayacaklardır. Aynı durum, büyükşehir belediyesi sınırları içinde yaşayan vatandaşlar için de geçerlidir. Onlar da kendilerinin seçmediği belediye başkanı belediye meclis üyeleri ve belediye encümeni üyeleri tarafından yönetileceklerdir.

Getirilen düzenleme ile, büyükşehir belediyesi sınırları içindeki köylerin tüzel kişilikleri kaldırılmaktadır. Tüzel kişinin daha sonra ortadan kaldırılması hukuki güvenlik ilkesini ihlal eder.

Orman köylerindeki imar ile ilgili idari işlemlerin büyükşehir belediyesi tarafından yapılması da Anayasaya aykırıdır.

Bu hükümlerin uygulanması, sonradan giderilmesi güç veya olanaksız hukuki durum ve zararlara yol açacaktır. Bu tür sonradan giderilmesi güç veya olanaksız hukuki durum ve zararların önlenmesi için iptal davası sonuçlanıncaya kadar, 02.07.2005 tarih ve 5390 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 1 inci Maddesinin değiştirdiği 10.07.2004 tarih ve 5216 sayılı kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası ile 02.07.2005 tarih ve 5390 sayılı Kanunun "Geçici Madde"sinin birinci ve ikinci fıkraları ile üçüncü fıkrasının birinci ve ikinci cümlelerinin yürürlüğünün durdurulmasına karar verilmesi gerekir.

SONUÇ VE İSTEM

Yukarıda açıklanan gerekçelerle, 02.07.2005 Tarih ve 5390 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un:

1) 1 inci maddesinin değiştirdiği 10.07.2004 tarih ve 5216 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin Anayasa'nın 2, 11, 67 ve 127 nci maddelerine aykırı olan üçüncü fıkrasının,

2) "Geçici Madde"sinin Anayasa'nın 2, 10, 11, 67, 123, 127, 169 ve 170 inci maddelerine aykırı olan birinci ve ikinci fıkraları ile üçüncü fıkrasının birinci ve ikinci cümlelerinin iptallerine ve uygulanması halinde giderilmesi güç ya da olanaksız zarar ve durumlar doğacağı için iptal davası sonuçlanıncaya kadar yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesine ilişkin istemimizi saygı ile arz ederiz.""